

[Finansministeren.]

Medlem Hr. Madsen-Mygdal smiler, det er ogsaa muligt, at det ud fra hans national-økonomiske Betragtning synes mærkeligt, men det er sikkert en Teori, der er lige saa god, efter min Mening væsentlig bedre end den Teori, der blot gaar ud paa, at saa snart der kommer Vanskeligheder i et Erhverv, saa skal Arbejdslønnen ned.

Det var det, som Nationaløkonomien og Produktionen levede paa i England for et Hundrede Aar siden, men det skabte ikke gode Samfundsforhold, hverken for Arbejderne eller for Arbejdsgiverne, tror jeg. Det kan godt være, at de blev velhavende, men det skabte ikke gode Samfundsforhold som Helhed. Ja, jeg skal gerne sige, at den Anskuelse har saaledes Professor Warming ved Københavns Universitet. Det er altsaa ikke alle, der mener, at det først og fremmest gælder om at trykke Lønningerne ned, idet man mener, at det ogsaa har uheldige Virkninger for Krisens Forløb, og jeg kan tilføje, at den engelske Nationaløkonom Keynes, som jo ikke er ganske ukendt i internationale Kredse, har i det væsentlige samme Anskuelser; i hvert Fald hævder han, at det vigtigste er, at man holder Købeevnen oppe i saa store Dele af Befolkningen som muligt, og det ligger jo i Plan hermed.

Men jeg var klar over, at det ærede Medlems eneste Middel mod Krisevanskeligheder blot er dette, at Arbejdslønnen kommer ned, og det ærede Medlem giver altsaa Anvisning paa, hvorledes det skal komme. Det er Arbejdsgiverne i Danmark, der nu skal tage Affære og bringe Arbejdslønnen ned. Jeg tror ikke, det vilde være nogen Lykke, om man fra Rigsdagens Side fik Held til at udøve Indflydelse paa de Forhandlinger, der nu skal føres, jeg er heri enig med de Talere, der paa dette Punkt sagde, at det er et Punkt, som Rigsdagen ikke kan beskæftige sig med. Vi maa haabe, at de to Parter finder hinanden paa det Grundlag, som de kan blive enige om, men det er ikke vor Opgave her at give Arbejdsgiverne Støtte, det tror jeg vilde være en overordentlig fejlagtig Politikk, som vilde forlænge hele Krisesituationen.

Det ærede Medlem omtalte derefter Spørgsmaalet om Rentens Nedgang, og det var jo et Omraade, hvor det ærede Medlem, om jeg saa maa sige, polemiserede mod Rentenedgangstilhængerne. Det ærede Medlem syntes at gøre Forsøg paa at bevise, og mente vist ogsaa at have bevist, at ad den Vej kunde der ikke opnaas noget.

Det ærede Medlem syntes først at ville bevise, at Landbrugsgælden ikke trykkede Landbruget. Det er dog vist for stor en Opgave at paatage sig, den tror jeg ikke, det ærede Medlem magter. Der er allerede gjort Bemærkninger derom til det ærede Medlem; det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen omtalte dette Spørgsmaal og udtalte en helt anden Mening. Naar Prioritetsgælden, altsaa den tinglyste Prioritetsgæld, er steget til det dobbelte fra 1913 til nu, saa er det efter min Mening en meget stor Byrde, og hvis det ærede Medlem vil tale i Pristal, skal jeg gerne følge ham og sige, at det er et Pristal paa 200, som her ligger. (*Madsen-Mygdal*: Aldeles ikke). Det ærede Medlem siger: aldeles ikke. Saa har jeg ikke forstaaet det ærede Medlem rigtigt. Naar man fordobler, og man regner i Pristal, maa det vist blive et Pristal paa 200. Det tror jeg nok, det ærede Medlem ved nærmere Eftertanke vil komme til. Men jeg skal gerne forlade Pristalsterminologien. Jeg ynder den ikke særlig, men jeg lagde Mærke til, at det ærede Medlem hele Tiden talte om Pristal. Prioritetsgælden er altsaa steget til det dobbelte. Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen gjorde opmærksom paa, at formodentlig var den ikke tinglyste Gæld ogsaa steget stærkt, saa man har vist Grund til at sige, at Landbruget er stærkt forgældet.

Det ærede Medlem mente ikke, det var noget at snakke om, det ærede Medlem mente, at Produktionskapaciteten og alt andet var steget saa stærkt, at det var der ikke Grund til at tale om. Jeg tror alligevel, at Rentebyrden trykker adskillige Landmænd ret haardt. Det kan heller ikke hjælpe, at Produktionskapaciteten er steget, hvis man ikke faar noget for det, man producerer. Jeg synes, det er en daarlig Trøst at sige til de Folk, der skal betale de høje Renter af deres Laan: I har det udmærket, Produktionskapaciteten er steget. Jeg tror, de fleste vil sige: Ja, bevares, men det var bedre at faa noget for vore Varer, saa vi kunde betale Renterne. Jeg tror ikke, man kan hjælpe de Folk, som ikke kan betale deres Rente, med, at Produktionskapaciteten er forøget, for det, der spørges om, naar Renterne skal betales, er kontante Penge, og dem kan man kun give, naar man faar noget for sine Varer. Der er vist ingen Tvivl om, at man maa fastslaa, at Landbrugets Gæld hviler som en tyngende Mare over hele Landbrugets Rentabilitetsproblem.

Jeg ved ikke, om det ærede Medlem ikke vil have Tilpasning paa dette Om-